

مقدمه:

اطلاعات ارائه شده در گزارش حاضر بر مبنای نتایج طرح آمارگیری از کارگاههای صنعتی ده نفر کارکن و بیشتر که در سال ۱۴۰۱ اجرا شده است و در آن اطلاعات مربوط به سال ۱۴۰۰ کارگاه ها اخذ شده، تهیه شده است. طرح آمارگیری از کارگاههای صنعتی ده نفر کارکن و بیشتر از سال ۱۳۵۱ به صورت سالانه به جز سالهای ۱۳۵۶ و ۱۳۵۷ در سراسر کشور اجرا میشود. مرکز آمار ایران در سال ۱۴۰۱ چهل و نهمین دوره آمارگیری از کارگاههای صنعتی ۱۰ نفر کارکن و بیشتر را به منظور شناخت ساختار صنعتی کشور، فراهم آوردن زمینه اطلاعاتی مناسب برای برنامه‌ریزی‌های توسعه صنعتی، اتخاذ سیاست‌های اقتصادی صحیح و ارزیابی نتایج اجرای برنامه‌ها، با مراجعه به کارگاههای صنعتی و اخذ آمار و اطلاعات سال ۱۴۰۰ کارگاه در سراسر کشور اجرا نموده است. جامعه آماری این طرح شامل تمامی کارگاههای صنعتی واقع در نقاط شهری و روستایی کشور است که در سال ۱۴۰۰ متوسط تعداد کارکنان آن‌ها ۱۰ نفر و بیشتر بوده است. روش آمارگیری در این طرح برای کارگاههای صنعتی دارای ۵۰ نفر کارکن و بیشتر به صورت سرشماری و برای کارگاههای صنعتی دارای ۱۰ تا ۴۹ نفر کارکن به صورت نمونه‌گیری بوده است.

این گزارش بر پایه اطلاعاتی که در مراجعه به ۲۰۷۴۴ کارگاه صنعتی که دسترسی به آنها فراهم شده، تهیه شده است. توزیع رشته‌های فعالیتی و استانی ۲۰۷۴۴ کارگاه صنعتی به ترتیب در جداول شماره ۱ و شماره ۲ گزارش ارائه شده است. از ۲۰۷۴۴ کارگاه تعداد ۱۶۷۱ کارگاه در سال ۱۴۰۰ غیرفعال بوده‌اند. توزیع رشته‌های فعالیتی و استانی کارگاه‌های غیرفعال به ترتیب در جداول شماره ۳ و شماره ۴ ارائه شده است.

در پرسشنامه طرح آمارگیری از کارگاه‌های صنعتی ده نفر کارکن و بیشتر دلیل غیرفعال بودن کارگاه سوال شده است. برای دلایل غیرفعال بودن کارگاه ۱۰ گزینه در نظر گرفته شده است. گزینه‌های در نظر گرفته شده برای این سوال عبارتند از:

- ۱- عدم تأمین مواد اولیه خارجی به دلیل مشکلاتی از قبیل عدم واردات، تأمین ارز و ترخیص کالا از گمرک
- ۲- عدم تأمین مواد اولیه داخلی به دلیل مواردی از قبیل کمبود نقدینگی
- ۳- بدهی بانکی
- ۴- بدهی مالیاتی، بیمه، آب، برق و گاز
- ۵- عدم توان رقابت با کالاهای وارداتی، نداشتن مشتری و ...
- ۶- عدم ثبات اقتصادی در بازار
- ۷- کمبود قطعات اساسی ماشین‌آلات یا فرسوده بودن آن‌ها
- ۸- توسعه و بهبود عملکرد کارگاه
- ۹- درحال آماده سازی
- ۱۰- سایر

توزیع رشته‌های فعالیتی و استانی دلایل غیرفعال بودن کارگاه‌ها به ترتیب در جداول شماره ۵ و شماره ۶ ارائه شده است. شایان ذکر است کارگاه غیرفعال امکان انتخاب بیش از یک گزینه برای دلیل غیرفعال بودن را داشته است، بنابراین جمع تعداد گزینه‌های انتخاب شده بیشتر از تعداد کارگاه‌های غیرفعال است.

تعاریف و مفاهیم:

طبق تعاریف طرح، کارگاه صنعتی مکان ثابتی است که در آن مجموعه‌ای از سرمایه و نیروی کار به منظور تولید یک یا چند محصول صنعتی به کار گرفته شده است.

کارگاه های صنعتی بر طبق نوع فعالیتشان و بر اساس طبقه بندی ارائه شده در توصیه های سازمان ملل بر حسب کد طبقه بندی فعالیت اقتصادی (ISIC) ویرایش ۴ گردآوری و منتشر شده است.

کارگاهی فعال محسوب می شود که حداقل ۳۰ روز کاری را در سال به طور منظم یا غیرمنظم به فعالیت تولیدی اشتغال داشته باشد.

منظور از کارگاه صنعتی غیرفعال کارگاهی است که به هر دلیلی، در زمان آماری به صورت موقت تعطیل بوده و در سال مورد نظر هیچ گونه فعالیت تولیدی نداشته است. این کارگاهها در آینده دوباره به فعالیت صنعتی خود ادامه خواهند داد.

جداول

جدول ۱- توزیع رشته فعالیتی کارگاه های صنعتی که دسترسی به آنها فراهم شده است.

تعداد کارگاه	شرح فعالیت	کد فعالیت
۲۰۷۴۴	تعداد کل کارگاه های در دسترس بر طبق فهرست نمونه	
۳۷۳۷	تولید فراورده های غذایی	۱۰
۲۱۸	تولید انواع آشامیدنی ها	۱۱
۴۵	تولید فراورده های توتون و تنباکو	۱۲
۱۴۵۲	تولید منسوجات	۱۳
۳۰۹	تولید پوشاک	۱۴
۲۰۵	تولید چرم و فراورده های وابسته	۱۵
۳۵۰	تولید چوب و فراورده های چوب و چوب پنبه به جز مبلمان و ساخت کالا از حصیر و مواد حصیربافی	۱۶
۶۰۲	تولید کاغذ و فراورده های کاغذی	۱۷
۲۴۸	چاپ و تکثیر رسانه های ضبط شده	۱۸
۳۲۴	تولید کک و فراورده های حاصل از پالایش نفت	۱۹
۱۵۵۴	تولید مواد شیمیایی و فراورده های شیمیایی	۲۰
۳۱۰	تولید داروها و فراورده های دارویی شیمیایی و گیاهی	۲۱
۱۶۶۴	تولید فراورده های لاستیکی و پلاستیکی	۲۲
۲۶۱۷	تولید سایر فراورده های معدنی غیر فلزی	۲۳
۱۰۴۵	تولید فلزات پایه	۲۴
۱۵۴۳	تولید محصولات فلزی ساخته شده به جز ماشین آلات تجهیزات	۲۵
۳۷۹	ساخت محصولات رایانه ای، الکترونیکی و نوری	۲۶
۹۸۳	تولید تجهیزات برقی	۲۷
۱۳۴۵	تولید ماشین آلات و تجهیزات طبقه بندی نشده در جای دیگر	۲۸
۷۷۰	تولید وسایل نقلیه موتوری، تریلر و نیم تریلر	۲۹
۱۷۴	تولید سایر تجهیزات حمل و نقل	۳۰
۳۷۸	تولید مبلمان	۳۱
۴۳۱	تولید سایر مصنوعات طبقه بندی نشده در جای دیگر	۳۲
۶۱	تعمیر و نصب ماشین آلات و تجهیزات	۳۳

جدول ۲- توزیع استانی کارگاه های صنعتی که دسترسی به آنها فراهم شده است.

تعداد کارگاه	نام استان
۲۰۷۴۴	تعداد کل کارگاه های در دسترس بر طبق فهرست نمونه
۱۲۴۷	آذربایجان شرقی
۴۹۳	آذربایجان غربی
۲۸۹	اردبیل
۱۹۶۵	اصفهان
۱۲۰۱	البرز
۱۱۶	ایلام
۱۸۹	بوشهر
۳۱۲۳	تهران
۲۷۰	چهارمحال و بختیاری
۱۵۰	خراسان جنوبی
۱۴۴۷	خراسان رضوی
۱۴۵	خراسان شمالی
۵۴۱	خوزستان
۴۶۶	زنجان
۸۴۸	سمنان
۲۸۷	سیستان و بلوچستان
۸۲۵	فارس
۹۲۰	قزوین
۶۷۴	قم
۲۲۵	کردستان
۵۰۶	کرمان
۳۰۷	کرمانشاه
۱۰۰	کهگیلویه و بویراحمد
۳۷۹	گلستان
۶۰۴	گیلان
۲۶۶	لرستان
۷۳۹	مازندران
۹۴۴	مرکزی
۳۱۷	هرمزگان
۴۱۱	همدان
۷۵۰	یزد

جدول ۳- توزیع رشته فعالیتی کارگاه های صنعتی غیرفعال در فهرست نمونه

تعداد کارگاه	شرح فعالیت	کد فعالیت
۱۶۷۱	تعداد کل کارگاه های غیرفعال بر طبق فهرست نمونه	
۳۹۳	تولید فراورده های غذایی	۱۰
۳۵	تولید انواع آشامیدنی ها	۱۱
۷	تولید فراورده های توتون و تنباکو	۱۲
۱۱۷	تولید منسوجات	۱۳
۲۱	تولید پوشاک	۱۴
۷	تولید چرم و فراورده های وابسته	۱۵
۳۳	تولید چوب و فراورده های چوب و چوب پنبه به جز مبلمان و ساخت کالا از حصیر و مواد حصیربافی	۱۶
۴۵	تولید کاغذ و فراورده های کاغذی	۱۷
۹	چاپ و تکثیر رسانه های ضبط شده	۱۸
۵۲	تولید کک و فراورده های حاصل از پالایش نفت	۱۹
۱۵۴	تولید مواد شیمیایی و فراورده های شیمیایی	۲۰
۱۵	تولید داروها و فراورده های دارویی شیمیایی و گیاهی	۲۱
۱۳۰	تولید فراورده های لاستیکی و پلاستیکی	۲۲
۲۱۹	تولید سایر فراورده های معدنی غیر فلزی	۲۳
۵۸	تولید فلزات پایه	۲۴
۱۰۶	تولید محصولات فلزی ساخته شده به جز ماشین آلات تجهیزات	۲۵
۳۹	ساخت محصولات رایانه ای، الکترونیکی و نوری	۲۶
۵۹	تولید تجهیزات برقی	۲۷
۵۹	تولید ماشین آلات و تجهیزات طبقه بندی نشده در جای دیگر	۲۸
۲۸	تولید وسایل نقلیه موتوری، تریلر و نیم تریلر	۲۹
۱۲	تولید سایر تجهیزات حمل و نقل	۳۰
۱۹	تولید مبلمان	۳۱
۵۱	تولید سایر مصنوعات طبقه بندی نشده در جای دیگر	۳۲
۳	تعمیر و نصب ماشین آلات و تجهیزات	۳۳

جدول ۴- توزیع استانی کارگاه های صنعتی غیرفعال در فهرست نمونه

تعداد کارگاه	نام استان
۱۶۷۱	تعداد کل کارگاه های غیرفعال در فهرست نمونه ها
۸۲	آذربایجان شرقی
۸۹	آذربایجان غربی
۳۳	اردبیل
۱۰۳	اصفهان
۲۶	البرز
۴۲	ایلام
۲۰	بوشهر
۱۴۵	تهران
۵۴	چهارمحال وبختیاری
۲۳	خراسان جنوبی
۹۲	خراسان رضوی
۱۵	خراسان شمالی
۵۹	خوزستان
۵۸	زنجان
۲۱	سمنان
۸۵	سیستان و بلوچستان
۴۴	فارس
۶۳	قزوین
۷۶	قم
۲۱	کردستان
۳۳	کرمان
۵۱	کرمانشاه
۳۲	کهگیلویه و بویراحمد
۴۸	گلستان
۶۶	گیلان
۴۳	لرستان
۵۷	مازندران
۲۹	مرکزی
۸۱	هرمزگان
۴۱	همدان
۳۹	یزد

جدول ۵- توزیع رشته فعالیتی دلایل غیرفعال بودن کارگاه های صنعتی

کد فعالیت	شرح فعالیت	عدم تأمین مواد اولیه خارجی به دلیل مشکلاتی از قبیل عدم واردات، تأمین ارز و ترخیص کالا از گمرک	عدم تأمین مواد اولیه داخلی به دلیل مواردی از قبیل کمبود نقدینگی	بدهی بانکی	بدهی مالیاتی، بیمه، آب، برق و گاز	عدم توان رقابت با کالاهای وارداتی، نداشتن مشتری و ...	عدم ثبات اقتصادی در بازار	کمبود قطعات اساسی ماشین آلات یا فرسوده بودن آنها	توسعه و بهبود عملکرد کارگاه	در حال آماده سازی	سایر
	تعداد کل	۱۴۳	۷۱۰	۲۳۳	۱۱۱	۲۶۵	۵۱۷	۱۹۴	۲۱۹	۳۲۳	۱۱۰
۱۰	تولید فراورده های غذایی	۱۷	۱۸۵	۵۸	۲۰	۵۰	۱۲۲	۴۳	۵۹	۸۱	۲۰
۱۱	تولید انواع آشامیدنی ها	۱	۱۷	۸	۲	۴	۱۰	۷	۵	۸	۳
۱۲	تولید فراورده های توتون و تنباکو	۱	۴	۱	۰	۱	۰	۰	۰	۱	۱
۱۳	تولید منسوجات	۹	۴۹	۱۲	۷	۲۴	۳۵	۹	۱۳	۲۸	۸
۱۴	تولید پوشاک	۳	۱۰	۵	۲	۷	۷	۲	۱	۶	۱
۱۵	تولید چرم و فراورده های وابسته	۱	۱	۱	۰	۵	۲	۰	۰	۰	۰
۱۶	تولید چوب و فراورده های چوب و چوب پنبه به جز مبلمان و ...	۱	۱۱	۳	۲	۵	۱۲	۳	۴	۷	۰
۱۷	تولید کاغذ و فراورده های کاغذی	۵	۱۹	۶	۷	۸	۱۴	۵	۹	۴	۳
۱۸	چاپ و تکثیر رسانه های ضبط شده	۲	۳	۱	۰	۲	۳	۳	۱	۱	۰
۱۹	تولید کک و فراورده های حاصل از پالایش نفت	۸	۲۵	۵	۴	۲	۱۴	۴	۲	۸	۷
۲۰	تولید مواد شیمیایی و فراورده های شیمیایی	۲۶	۶۸	۸	۶	۲۰	۳۳	۱۴	۱۸	۳۰	۱۶
۲۱	تولید داروها و فراورده های دارویی شیمیایی و گیاهی	۱	۳	۳	۰	۲	۷	۱	۲	۲	۳
۲۲	تولید فراورده های لاستیکی و پلاستیکی	۹	۵۴	۲۰	۱۳	۲۲	۵۴	۱۲	۱۴	۳۰	۱۲
۲۳	تولید سایر فراورده های معدنی غیر فلزی	۸	۹۲	۳۹	۱۶	۲۷	۷۶	۳۵	۲۶	۳۴	۱۵
۲۴	تولید فلزات پایه	۷	۲۱	۱۴	۷	۸	۱۸	۱۰	۱۱	۱۳	۱
۲۵	تولید محصولات فلزی ساخته شده به جز ماشین آلات تجهیزات	۱۴	۴۳	۱۷	۷	۲۱	۲۵	۱۴	۱۳	۲۱	۳
۲۶	ساخت محصولات رایانه ای، الکترونیکی و نوری	۳	۱۰	۴	۲	۹	۵	۳	۹	۱۰	۵
۲۷	تولید تجهیزات برقی	۸	۲۷	۹	۴	۱۳	۱۵	۹	۱۱	۱۳	۱
۲۸	تولید ماشین آلات و تجهیزات طبقه بندی نشده در جای دیگر	۷	۲۱	۵	۳	۱۱	۲۳	۶	۱۲	۸	۶
۲۹	تولید وسایل نقلیه موتوری، تریلر و نیم تریلر	۵	۱۰	۲	۱	۴	۱۰	۸	۳	۷	۱
۳۰	تولید سایر تجهیزات حمل و نقل	۱	۷	۳	۱	۰	۴	۱	۱	۲	۰
۳۱	تولید مبلمان	۱	۸	۴	۲	۲	۱۱	۰	۱	۱	۲
۳۲	تولید سایر مصنوعات طبقه بندی نشده در جای دیگر	۵	۲۰	۵	۵	۱۸	۱۶	۴	۳	۸	۲
۳۳	تعمیر و نصب ماشین آلات و تجهیزات	۰	۲	۰	۰	۰	۱	۱	۱	۰	۰

جدول ۶- توزیع استانی دلایل غیرفعال بودن کارگاه های صنعتی

نام استان	عدم تأمین مواد اولیه خارجی به دلیل مشکلاتی از قبیل عدم واردات، تأمین ارز و ترخیص کالا از گمرک	عدم تأمین مواد اولیه داخلی به دلیل مواردی از قبیل کمبود نقدینگی	بدهی بانکی	بدهی مالیاتی، بیمه، آب، برق و گاز	عدم توان رقابت با کالاهای وارداتی، نداشتن مشتری و ...	عدم ثبات اقتصادی در بازار	کمبود قطعات اساسی ماشین آلات یا فرسوده بودن آنها	توسعه و بهبود عملکرد کارگاه	درحال آماده سازی	سایر
کل کشور	۱۴۲	۷۱۰	۲۳۳	۱۱۱	۲۶۵	۵۱۷	۱۹۴	۲۱۹	۳۲۳	۱۱۰
آذربایجان شرقی	۹	۲۵	۱۱	۸	۱۶	۲۷	۲	۹	۸	۳
آذربایجان غربی	۱	۲۳	۴	۱	۲	۴۴	۹	۱۴	۱۸	۳
اردبیل	۲	۱۷	۱۰	۱	۹	۱۱	۹	۵	۳	۳
اصفهان	۹	۲۶	۱۰	۶	۱۱	۳۵	۱۱	۱۵	۳۶	۴
البرز	۷	۶	۵	۵	۲۰	۶	۶	۵	۲	۰
ایلام	۱	۳۰	۱	۳	۱۲	۱۸	۱۲	۲۶	۴	۱
بوشهر	۲	۷	۶	۳	۱	۲	۰	۴	۴	۱
تهران	۹	۴۶	۳۰	۱۶	۱۴	۴۳	۱۰	۱۲	۳۰	۷
چهارمحال و بختیاری	۹	۱۹	۱۵	۶	۹	۲۰	۱۰	۲۱	۷	۴
خراسان جنوبی	۰	۹	۶	۲	۱	۷	۱	۲	۸	۳
خراسان رضوی	۵	۳۵	۷	۴	۱۸	۲۸	۲	۱۲	۳۳	۴
خراسان شمالی	۱	۶	۱	۰	۱	۱	۵	۷	۷	۰
خوزستان	۹	۳۸	۵	۴	۶	۱۸	۱۳	۷	۵	۲
زنجان	۲	۲۳	۴	۰	۱۵	۲۳	۸	۴	۵	۳
سمنان	۰	۵	۲	۱	۳	۱	۰	۱	۹	۴
سیستان و بلوچستان	۸	۲۰	۱۷	۱۳	۱۳	۳۴	۵	۲	۱۵	۳
فارس	۱	۱۸	۷	۰	۴	۱۸	۵	۵	۶	۷
قزوین	۱	۳۱	۳	۴	۷	۱۸	۶	۸	۱۲	۷
قم	۲۵	۶	۴	۳	۴	۸	۸	۶	۱۱	۱۴
کردستان	۱	۹	۴	۱	۴	۹	۳	۵	۴	۳
کرمان	۳	۲۱	۱۰	۱	۶	۱۶	۸	۳	۷	۳
کرمانشاه	۲	۲۷	۵	۱	۱۶	۶	۱۲	۴	۷	۲
کهگیلویه و بویراحمد	۳	۳۲	۶	۵	۹	۲۱	۱۴	۴	۸	۰
گلستان	۱	۲۳	۱۰	۴	۹	۵	۱	۳	۱۲	۷
گیلان	۵	۳۴	۹	۰	۲۰	۳۰	۳	۱۶	۱۱	۹

ادامه جدول ۶- توزیع استانی دلایل غیرفعال بودن کارگاه های صنعتی

نام استان	عدم تأمین مواد اولیه خارجی به دلیل مشکلاتی از قبیل عدم واردات، تأمین ارز و ترخیص کالا از گمرک	عدم تأمین مواد اولیه داخلی به دلیل مواردی از قبیل کمبود نقدینگی	بدهی بانکی	بدهی مالیاتی، بیمه، آب، برق و گاز	عدم توان رقابت با کالاهای وارداتی، نداشتن مشتری و ...	عدم ثبات اقتصادی در بازار	کمبود قطعات اساسی ماشین آلات یا فرسوده بودن آنها	توسعه و بهبود عملکرد کارگاه	در حال آماده سازی	سایر
لرستان	۳	۳۵	۱۹	۱۰	۱۶	۲۵	۱۳	۲	۲	۰
مازندران	۴	۲۹	۱۰	۴	۱۰	۱۲	۱۰	۵	۱۷	۳
مرکزی	۱	۱۰	۷	۰	۲	۱۷	۲	۲	۶	۲
هرمزگان	۱۰	۶۸	۲	۲	۰	۲	۰	۲	۴	۱
همدان	۱	۱۲	۲	۰	۳	۱۱	۱	۳	۱۶	۱
یزد	۸	۱۰	۱	۳	۴	۱	۵	۵	۶	۶